

Kuntalain 54 §:n mukainen sopimus Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen viranomaistehtävän hoitamisesta

Elvaliok 09.05.2023 § 12

Valmistelija

kehitysjohtaja Salla Korhonen, p. 044 2885 660

Tasavallan presidentti vahvisti 23.3.2023 lakipaketin julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisestä. Palveluiden järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kunnille 1.1.2025.

Kainuussa TE-palvelujen siirtymistä kuntiin on valmisteltu yhteisessä alustavan valmistelun työryhmässä joulukuusta 2021 alkaen. Paltamon kunnan edustajina alustavan valmistelun työryhmässä ovat kunnanhallituksen nimeämänä (Khall 29.11.2021 § 318) olleet kehitysjohtaja ja kunnanjohtaja. Alustavan valmistelun työryhmän viimeinen kokous pidettiin 30.3.2023.

Julkisen työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevan lain tultua vahvistetuksi maaliskuussa, nyt ollaan siirtymässä varsinaisen valmistelun vaiheeseen. Ensimmäisenä kuntien käsittelyyn tuodaan aiesopimus koskien TE-palvelujen järjestämistä vuoden 2025 alusta alkaen. Työllisyysalueen lopullinen yhteistyösopimus tulee toimittaa Työ- ja elinkeinoministeriölle lokakuun 2023 loppuun mennessä. Aiesopimusta on valmisteltu kuntien työllisyyspalveluista vastaavien viranhaltijoiden toimesta. Aiesopimus pyydetään käsittelemään kunnissa toukokuun 2023 loppuun mennessä.

Aiesopimus liitteineen esityslistan liitteenä.

Elinvoimavaliokunta käy keskustelua TEPA2024 uudistuksesta ja antaa mahdollisen ohjauksen asian jatkovalmisteluun.

Esittelijä

Tekninen johtaja Mikko Karjalainen, p. 044 2885 500

Elinvoimavaliokunta:

Elinvoimavaliokunta keskusteli TEPA2024 valmistelun tilanteesta ja aiesopimuksesta. Elinvoimavaliokunnassa nousi huoli yrityspalveluiden (työnantajapalvelut) henkilöstön siirrosta sekä roolista palveluiden tuottamisessa TEPA-uudistuksen yhteydessä. Aiesopimuksessa mainitaan, että työnantajapalvelujen henkilöstön asema ja palvelujen tuottaminen valmistellaan erikseen kuntien yrityspalveluiden kanssa. Elinvoimavaliokunta toivoo, että työnantaja- ja yrityspalveluiden tärkeyteen kiinnitetään valmistelussa huomiota, sillä ilman yrityksiä ja yritysten elinvoimaa emme voi myöskään auttaa työllisyyspalveluiden henkilöasiakkaita.

Valmistelija Kehitysjohtaja Salla Korhonen, p. 044 2885 660.

Kajaanin kaupunki on lähettänyt kuntiin 5.5.2023 pyynnön käsitellä aiesopimus Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen perustamisesta toukokuun aikana sekä nimetä edustajansa Kainuu-Koillismaa työllisyysalueen valmistelutyöryhmään, joka tulee jatkamaan toimintansa lopettaneen Kainuun TE-palvelu-uudistuksen alustavan valmistelun työryhmän työtä työllisyysalueen toiminnan käynnistymiseen saakka. Kajaanin työllisyyspäällikkö Milla Tikkanen valmistelun vetäjänä toimii työryhmän asioiden valmistelijana.

Aiesopimusluonnos liitteenä.

Esittelijä kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi, p. 044 7500 001.

Kunnanjohtajan päätösesitys:

Kunnanhallitus hyväksyy Kainuu-Koillismaa työllisyysalueen perustamisen aiesopimuksen sekä nimeää työllisyysalueen valmistelutyöryhmään Paltamon kunnan edustajiksi kunnanjohtajan ja kehitysjohtajan.

Kunnanhallitus: Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösesityksen.

Toimeenpano: ote, Kajaanin kaupunki
Muutoksenhakukielto, koskee valmistelua

Valmistelija kehitysjohtaja Salla Korhonen, p. 044 2885 660.

Kainuu-Koillismaa työllisyysalueen perustamisen aiesopimuksen ovat hyväksyneet kaikki Kainuun kunnat sekä Pohjois-Pohjanmaan kunnista Kuusamo ja Taivalkoski. Viralliset valmistelutyöryhmän kokoukset ovat käynnistyneet 22.8.2023. Kokouksissa on kuntien nimeämien valmistelijoiden kesken valmisteltu varsinaista yhteistoimintasopimusta. Aiesopimuksessa määritelty takaraja sopimuksen valmistumiselle on 13.10.2023.

Yhteistoimintasopimuksen tarkoituksena on sopia sopijakunnille kuuluvasta työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisesta työvoimapalveluiden järjestämisestä hoitamisesta lain 12 §:n tarkoittamalla tavalla.

Sopimusvalmistelussa on vielä avoimia kysymyksiä, joiden ratkaiseminen vaatii kaikkien sopimuskuntien kannanottoa. Tällaisia

asioita ovat mm. lain määrittämät siirtyvät tehtävät toiminnoittain ja niiden delegointi sopijakunnille. Kyseinen puute ei ole sellainen, joka olisi ylivoimainen este sopimuksen hyväksymiselle, koska tehtävien hoidon järjestäminen on määritelty johtokunnan tehtäviin ja toimivaltaan kuuluviksi asioiksi. Lisäksi Kajaanin kaupunki sekä yksittäinen sopijakunta voivat keskenään sopia erikseen määritellyissä tehtävissä työvoimaviranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä (sopimusluonnoksen kohta 4, Kuntalaki 53 – 54 §:t).

Valmistelu on kesken myös työ- ja elinkeinoministeriölle lähetettävän työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelman (380/2023, 15 § ilmoitusvelvollisuus) osalta. Tämä asia on sopimuksen mukaan johtokunnan tehtäviä ja toimivallassa, mutta perustamisvaiheessa po. suunnitelma tulee olla sopijakuntien hyväksymä.

Sopimuksen mukaisia tehtäviä hoitaessaan Kajaanin kaupunki toimii kuntalain (410/2015) 51 §:n mukaisena vastuukuntana. Tämä sopimus on kuntalain 52 §:n mukainen sopimus kuntien yhteisestä toimielimestä. Tehtävien hoitamisessa on kysymys kuntalain mukaisesta lakisääteisestä yhteistoiminnasta, jossa yhteistoimintatehtävien järjestämisvastuu siirretään Kajaanin kaupungin Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen johtokunnalle.

Palveluiden tuottamisen ja henkilöstökustannusten rahoitus tulee suoraan kunnille yleisen valtionosuuden kuntakohtaisena lisäyksenä niiden talousarvioihin vuodesta 2025 alkaen. Työllisyysalueen kunnat sitoutuvat kohdentamaan lisäyksenä saatavan rahoitusosuuden mahdollisimman täysimääräisesti työllisyysalueen TE-palvelujen ylläpitämiseen ja kehittämiseen TE-palvelu-uudistuksen rahoituksen kaksivuotisen siirtymäkauden ajan. Työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen sopijakunnat vastaavat täysimääräisesti työllisyysalueen yhteistoimintatehtävien nettokustannuksista. Valmistelun edetessä on tehty vaihtoehtoisia laskelmia kuntakohtaisista nettokustannuksista, joiden eroavuudet ovat olleet marginaalisia.

Henkilöasiakastyötä tekevien siirtymisestä yksittäisten kuntien palvelukseen ja ilmoittautumismenettelystä mihin sopijakuntiin heittä siirtyy, sovitaan sopijakuntien kesken myöhemmin valtiolta siirtyvän henkilöstön määrän ja tehtävien tarkennuttua valtion yhteistoimintamenettelyssä. Kunnat laativat henkilöasiakastyötä tekevän henkilöstön tehtävänkuvat. Pienten kuntien osalta on käyty keskustelua mahdollisesta yhteistyöstä henkilöasiakaspalvelujen tuottamisessa kuten kuntakokeilunkin aikana on tehty ja keskustelut ovat tämän osalta vielä kesken. Paltamon kunta on tuonut valmistelutyöryhmän kokouksissa ja pienten kuntien välisissä valmistelukokouksissa esille, että se olisi myös jatkossa valmis toimimaan Kainuun pienten kuntien osalta työvoimaviranomaisen lakisääteisten henkilöasiakaspalvelujen tuottajana.

Koska sopimusluonnoksessa on edelleen kohtia, joista ei ole kaikkien kuntien kanta tiedossa, on perusteltua delegoida lopullisen

sopimuksen hyväksyminen kunnanhallitukselle, jotta yhteistoimintasopimus saadaan hyväksyttyä toimivaltaisessa toimielimessä viimeistään lokakuun 2023 loppuun mennessä lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Luonnosversio 30.8.2023 yhteistoimintasopimuksesta liitteenä.

Esittelijä kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi, p. 044 7500 001.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää
1. hyväksyä osaltaan Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen luonnoksen
2. esittää sopimusluonnoksen hyväksymistä edelleen kunnanvaltuustolle siten, että lopullisen liitteet sisältävän sopimuksen hyväksyminen delegoidaan kunnanhallitukselle.

Kunnanhallitus: Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Toimeenpano: kunnanvaltuuston käsittelyyn.
Muutoksenhakukielto (asia koskee valmistelua).

KVa 21.09.2023 § 35

Pätösehdotus: Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto
1. hyväksyy Kainuu-Koillimaan työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen luonnoksen
2. delegoi kunnanhallitukselle lopullisen, liitteet sisältävän sopimuksen hyväksymisen

Kunnanvaltuusto: Kunnanvaltuusto
1. hyväksyi Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen luonnoksen
2. delegoi kunnanhallitukselle lopullisen, liitteet sisältävän sopimuksen hyväksymisen.

Toimeenpano: ote, kehitysjohtaja
Muutoksenhaku: Kunnallisvalitusosoitus

Khall 10.10.2023 § 178

Valmistelija Kehitysjohtaja Salla Korhonen, p. 044 2885 660.

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 21.9.2023 § 35 Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen yhteistoimintasopimusluonnoksen, ja valtuutti kunnanhallituksen hyväksymään lopullisen työ- ja elinkeinoministeriölle toimitettavan yhteistoimintasopimuksen.

Sopimusluonnos on käsitelty sopijakuntien valtuustoissa ja vastaavalla tavalla kunnanhallitukset on valtuutettu hyväksymään lopullisen työ- ja elinkeinoministeriölle lokakuun loppuun mennessä toimitettavan yhteistoimintasopimuksen.

Yhteistoimintasopimus on viimeistelty yhteistyössä kuntien päätöksentekoon, ja siinä on vain muutamia lähinnä teknisiä muutoksia sopimusluonnokseen. Sopimuksessa sovitaan sopijakunnille kuuluvasta työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisesta työvoimapalveluiden järjestämistehtävien hoitamisesta lain 12 §:n tarkoittamalla tavalla. Sopimuksen mukaisia tehtäviä hoitaessaan Kajaanin kaupunki toimii kuntalain (410/2015) 51 §:n mukaisena vastuukuntana. Tämä yhteistoimintasopimus on kuntalain 52 §:n mukainen sopimus kuntien yhteisestä toimielimestä. Tehtävien hoitamisessa on kysymys kuntalain mukaisesta lakisääteisestä yhteistoiminnasta, jossa yhteistoimintatehtävien järjestämisvastuu siirretään Kajaanin kaupungin Kainuu-Koillismaan työllisyysalueelle.

Kajaanin kaupunki järjestämisvastuullisena työvoimaviranomaisena sitoutuu siirtämään työllisyysalueen muille kunnille sopimus pohjaisesti suurimman lain mahdollistaman määrän toimivaltaa työllisyysasioissa. Toimivallan delegoimisesta kaupunki tekee sopimukset myöhemmin erikseen niiden kuntien kesken, joille toimivaltaa delegoidaan. Henkilöasiakas- ja työnvälityspalvelua tekevien työntekijöiden siirtymisestä kuntien palvelukseen ja ilmoittautumismenettelystä mihin sopijakuntiin heitä siirtyy, sovitaan sopijakuntien kesken myöhemmin, kun toimivallan delegointisopimukset on tehty, ja valtiolta siirtyvän henkilöstön määrä ja tehtävät ovat tarkentuneet valtion yhteistoimintamenettelyssä.

Yhteistoimintasopimuksen lisäksi työ- ja elinkeinoministeriölle on toimitettava suunnitelma työvoimapalveluiden järjestämisestä. Suunnitelma on yhteistoimintasopimuksen mukaan johtokunnan tehtävä, mutta perustamisvaiheessa suunnitelma tulee olla sopijakuntien hyväksymä.

Sopimus ja suunnitelma liitteenä. Suunnitelmassa mainittu osaamiskartoituksen pohja oheismateriaalina.

Esittelijä

kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi, p. 044 7500 001.

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus hyväksyy liitteenä olevan Kainuu-Koillismaa työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen sekä liitteenä olevan suunnitelman työllisyysalueen työvoimapalveluiden järjestämisestä.

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Toimeenpano: ote, Kainuu-Koillismaa työllisyysalueen kunnat
Muutoksenhaku: oikaisuvaatimus

Valmistelija kehitysjohtaja Salla Korhonen, p. 044 2885 660.

Kainuu-Koillismaa työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksessa (Khall 10.10.2023 § 178) on sovittu, että työllisyysalueen sopijakunnat tuottavat henkilöasiakkaan lähipalveluja alueellisesti tai kuntakohtaisesti työllisyysalueen kunnissa. Kajaani työllisyysalueen vastuukuntana järjestää työllisyysalueen yhteiset palvelut. Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) 13 §:n mukaisesti Kajaanin kaupunki ja yksittäinen sopijakunta voivat keskenään sopia erikseen määritellyissä tehtävissä työvoimaviranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä noudattaen, mitä kuntalain 53 §:ssä säädetään kuntien yhteisestä virasta tai mitä kuntalain 54 §:ssä säädetään sopimuksesta viranomaistehtävän hoitamiseksi.

Kainuu-Koillismaa työllisyysalueen suunnitelmassa työvoimapalveluiden järjestämiseksi (Khall 10.10.2023 § 178) on todettu, että Paltamo tuottaa henkilöasiakas- ja työnvälityspalvelut Kainuun pienille kunnille (Paltamo, Hyrynsalmi, Ristijärvi). Suunnitelmassa on lisäksi todettu, että toimivallan delegoimisen sopimukset vastuukunnan kanssa tehdään vuoden 2024 alkupuolella ennen TE-hallinnon virastokohtaisten valtion YT-neuvotteluiden päättymistä. Tarkoituksena on, että vastuukunta delegoi mahdollisimman suuren toimivallan henkilöasiakas- ja työnvälityspalveluista kunnille. Kunnat itse perustavat tarvittavat virat tehtävien hoitamiseen, ja henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella kuntien palvelukseen toimivallan delegoimissopimusten mukaisesti.

Vastuukunta Kajaanin kaupunki on laatinut yhdessä työllisyysalueen kuntien kanssa delegointisopimukset. Delegointisopimuksella Kajaanin kaupunki siirtää Paltamon kunnalle, laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä (23.3.2023/380 vp, 1.1.2025) tämän sopimuksen kohdassa 3. määritellyt viranomaistehtävät paltamolaisten, hyrynsalmelaisten ja ristijärveläisten työnhakija-asiakkaiden ja työnantajien osalta.

Sopimus astuu voimaan 1.1.2025. Delegointisopimukset käsitellään vielä ennen voimaan tuloa Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen johtokunnassa.

Luonnos delegointisopimuksesta liitteenä.

Esittelijä kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi, p. 044 7500 001.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy liitteenä olevan kuntalain (410/2015) 54 §:n mukaisen sopimusluonnoksen Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen viranomaistehtävän hoitamisesta sekä valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään siihen mahdollisesti tarvittavat tarkennukset ja

teknisluonteiset korjaukset. Tarkennusta sisällöstä tullaan tekemään sopimuksen kohtaan koskien vieraskielisten asiakkaiden palveluja.

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Mari Möttönen saapui kokoukseen klo 14.11.

Toimeenpano: ote, Kainuu-Koillismaa työllisyysalueen kunnat,
Kainuun TE-toimisto

Muutoksenhaku: oikaisuvaatimus